

Sygn. akt I ACa 267/12

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 19 czerwca 2012 r.

Sąd Apelacyjny w Gdańsku – Wydział I Cywilny w składzie:

Przewodniczący:	SSA Arina Perkowska (spr.)
Sędziowie:	SA Marek Machnij SA Ewa Giezek
Protokolant:	Elżbieta Szumańska

po rozpoznaniu w dniu 5 czerwca 2012 r. w Gdańsku

na rozprawie

sprawy z powództwa J. G.

przeciwko R. S. (1), T. K. (1), M. K. i G. R.

o zapłatę

na skutek apelacji pozwanych R. S. (1), T. K. (1) i G. R.

od wyroku Sądu Okręgowego w Elblągu

z dnia 11 lipca 2011 r. sygn. akt I C 27/09

I. oddala apelację;

II. nie obciąża pozwanych kosztami postępowania apelacyjnego na rzecz powoda.

Na oryginale właściwe podpisy

I ACa 267/12

UZASADNIENIE

Powód J. G. ostatecznie, po modyfikacji żądania, domagał się zasądzenia na jego rzecz od pozwanych R. S. (1) i R. K. kwoty 170.648,33 zł z ustawowymi odsetkami od dnia 1 stycznia 2009r. tytułem rozliczenia jego udziału w spółce cywilnej jaką tworzył z pozwanymi, a w której wypowiedział swój udział. Na kwotę dochodzoną pozwem składa się wartość narzędzi, 1/3 wartości nieruchomości nabytej przez współników spółki i taka sama część udziału w dochodach za okres od 1.04.2005r. do 29.02.2008r.

Pozwani w odpowiedzi na pozew uznali powództwo do kwoty 90.000 zł i wniesli o oddalenie go w pozostałym zakresie. Pozwani naprowadzali, iż powód w marcu 2005r. złożył oświadczenie o wystąpieniu ze spółki z dniem

31.03.2005r. i zażądał rozliczenia udziału. Dnia 16.03.2005r. Burmistrz Miasta O. wykreślił powoda – na jego wniosek – z ewidencji działalności gospodarczej. Co do zasady pozwani nie kwestionowali roszczeń powoda, jednakże mimo, że byli gotowi ugodowo zakończyć kwestię rozliczeń z powodem ten nie przedłożył oświadczenia o wystąpieniu ze spółki z podpisem notarialnie poświadczonym co umożliwiłoby uporządkowanie stanu prawnego nieruchomości nabytej przez wspólników. Zdaniem pozwanych nie dali oni powodu do wytoczenia powództwa, a polubowne rozliczenie uniemożliwił im swoim zachowaniem powód.

Pozwany R. K. zmarł w toku procesu, a w jego miejsce weszli następcy prawni – spadkobiercy T. K. (1), M. K. i G. R., którzy nabyli spadek każdy w 1/3 części z dobrodziejstwem inwentarza.

Pozwani T. K. (1), M. K. i G. R. wnosili o oddalenie powództwa podnosząc zarzut jego przedwczesności z uwagi na okoliczność, że powód nadal pozostaje współwłaścicielem nieruchomości stanowiącej majątek spółki cywilnej.

Zarzut ten podzielił także pozwany R. S. (1).

Wyrokiem z dnia 11 lipca 2011r. Sąd Okręgowy w Elblągu zasądził na rzecz powoda: od pozwanego R. S. (1) kwotę 82.457,50 zł z ustawowymi odsetkami od dnia 24 listopada 2010r. oraz solidarnie od pozwanych T. K. (1), M. K. i G. R. kwotę 82.457,50 zł z ustawowymi odsetkami od dnia 24.11.2010r. z ograniczeniem odpowiedzialności tych pozwanych do wartości czynnej spadku po R. K. i oddalił powództwo w pozostałym zakresie, a także zasądził na rzecz powoda od pozwanego R. S. (1) kwotę 1.800 zł i solidarnie od pozostałych pozwanych kwotę 1.800 zł tytułem zwrotu kosztów procesu. Nadto Sąd Okręgowy nakazał ściąganie na rzecz Skarbu Państwa od powoda kwoty 287 zł tytułem nieuiszczonej opłaty od pozwu i od pozwanych T. K. (1), M. K. i G. R. solidarnie kwoty 2947,66 zł oraz od pozwanego R. S. (1) kwoty 2.947,66 zł tytułem kosztów sądowych i nadał wyrokowi w zakresie rozstrzygnięcia zasądzonego od pozwanego R. S. (1) na rzecz powoda roszczenie główne rygor natychmiastowej wykonalności.

Wyrok ten Sąd Okręgowy oparł na następujących ustaleniach faktycznych i rozważaniach:

W dniu 19 kwietnia 1996 r. powód J. G. zawarł z pozwanymi R. S. (1) i R. K. umowę spółki cywilnej, zgodnie z którą udziały każdego ze wspólników były równe.

Dnia 8 stycznia 1999 r. wspólnicy spółki cywilnej nabyli prawo użytkowania wieczystego działki nr (...) położonej w O. przy ul. (...) wraz z prawem własności budynków garażowych i budynku warsztatowego, stanowiących odrębny od gruntu przedmiot własności oraz udział do 14/100 w prawie użytkowania wieczystego nieruchomości stanowiącej działkę (...), dla której Wydział Ksiąg Wieczystych Sądu Rejonowego w Ostródzie prowadzi księgi wieczyste Kw (...).

Wartość nieruchomości na dzień 31 grudnia 2008 r. wynosiła 486.145 zł.

Sąd I instancji ustalił dalej, że dnia 23 marca 2005 r. pozwani R. S. (1) i R. K. podpisali aneks do umowy spółki, wedle którego ich udziały w spółce od dnia 1 kwietnia 2005 r. miały wynosić po 50%.

Bezspornym było, że poza nieruchomością w skład majątku spółki wchodziły także ruchomości w postaci 4 spawarek, giętarki do rur, szlifierki kątovej, giętarki do blach, wiertarki kolumnowej, samochodu M. (...), zestawu komputerowego, tokarni, pieca CO, wiertarki z udarem o łącznej wartości 8.600 zł.

Jak to ustala Sąd I instancji – powód w dniu 23 listopada 2010 r. złożył oświadczenie z podpisem notarialnie poświadczonym, w którym podał, że w dniu 12 października 2007 r. wypowiedział ze skutkiem na dzień 31 grudnia 2008 r. udział w Spółce Cywilnej Zakład Produkcyjno – Handlowo – Usługowy (...) J. R. S. R. K., wynoszący 33.33%.

Sąd Okręgowy stwierdził, że powództwo co do zasady zasługiwało na uwzględnienie. Podkreślił, że spór pomiędzy stronami koncentrował się w niniejszej sprawie wokół ustalenia daty wystąpienia powoda ze spółki. Ustalenie tej daty determinowało oznaczenie daty, na jaką należało wycenić wartość nieruchomości, stanowiącej zasadniczy składnik majątku spółki. Powód nie był przy tym konsekwentny w swoich twierdzeniach co do daty, w jakiej złożył pozwanym oświadczenie o rezygnacji z udziału w spółce. I tak, w pozwie wskazał, że w 2005 r. jedynie zasygnalizował pozwanym

zamiar wystąpienia ze spółki, wystąpił z niej jednak dopiero w dniu 29 lutego 2008 r. Na rozprawie w dniu 8 września 2009 r. powód oświadczył natomiast, że ze spółki wystąpił w dniu 31 marca 2005 r., tj. wtedy gdy na jego wniosek został wykreślony z ewidencji działalności gospodarczej. Na kolejnej rozprawie w dniu 16 września 2010 r. naprowadzał, że oświadczenie o wystąpieniu ze spółki zawarł w piśmie z dnia 12 października 2007 r., a zatem właściwy skutek wystąpienia to wywołało dopiero z dniem 31 grudnia 2008 r.

Sąd I instancji skonstatował następnie, że następstwem ważnego wystąpienia ze spółki jest utrata prawa do majątku spółki z tą uwagą, że jeśli umowa spółki została stwierdzona pismem, to dla celów dowodowych wystąpienie również powinno być stwierdzone pismem. Zważywszy na powyższe, w ocenie Sądu meriti ostateczne sprecyzowane przez powoda stanowiska co do daty wystąpienia ze spółki zasługuje na uwzględnienie bowiem poza pismem z dnia 12 października 2007 r. pozostałe wymieniane pomiędzy współnikami pisma w okresie od 2005 do 2008 r., dotyczyły rozliczeń. Nie ulega nadto wątpliwości, że oświadczenia pełnomocników nieumocowanych do złożenia w imieniu powoda oświadczenia woli w przedmiocie wystąpienia ze spółki, nie rodziły skutków prawnych. Także wykreślenie powoda z ewidencji działalności gospodarczej nie wywołuje żadnych konsekwencji prawnych dla jego udziału w spółce cywilnej (tak np.: wyrok WSA w Łodzi z dnia 10 września 2008r., I SA/ Łd 757/07).

Sąd Okręgowy zważył, iż zgodnie z art. 869 kpc, jeśli umowa spółki została zawarta na czas nieoznaczony, każdy współnik może z niej wystąpić na trzy miesiące przed końcem roku obrachunkowego i wskazał, że strony nie kwestionowały, że rok obrachunkowy odpowiadał kalendarzowemu. W tym stanie rzeczy skutek wystąpienia z 12 października 2007 r. nastąpił z dniem 31 grudnia 2008 r.

Biegły sądowy W. K. ustalił wartość nieruchomości należącej do współników na tę datę na 486.145 zł. W ocenie Sądu I instancji opinia ta jest przekonująca, zawiera logicznie uzasadnione wnioski i nie była kwestionowana przez strony co pozwalalo na przyjęcie jej jako podstawy rozstrzygnięcia. Wartość majątku podlegającego rozliczeniu w toku niniejszego postępowania okazała się pomiędzy stronami niesporna i wynosiła ogółem 494.745 zł, z czego udział powoda wynoszący 33,33% to kwota 164.915 zł należna mu w rozliczeniu. W pozostałym zakresie żądanie powoda było wygórowane.

Sąd Okręgowy wskazał, że zobowiązania obciążające współników spółki cywilnej mają charakter solidarny (art. 864 kc), jednocześnie z uwagi na śmierć pozwanego R. K., która nastąpiła w toku postępowania zerwany został węzeł solidarności pomiędzy pozwanym R. S. (1) i następcami prawnymi zmarłego. W konsekwencji, pozwanego R. S. (1) obarcza obowiązek zapłaty na rzecz powoda kwoty 82.457,50 zł. Taką samą kwotę zobowiązani są zapłacić na rzecz powoda pozwani T. K. (1), M. K. oraz G. R. jako spadkobiercy pozwanego R. K.. Pozwani ci do zamknięcia rozprawy nie wykazali, by doszło pomiędzy nimi do działu spadku, zatem ich zobowiązanie względem powoda ma charakter solidarny (art. 1034 § 1 kc).

O należnych powodowi odsetkach Sąd ten orzekł na podstawie art. 481 § 1 i 2 kc z tym zastrzeżeniem, że skoro dla uporządkowania kwestii własnościowych dotyczących nieruchomości konieczne było złożenie oświadczenia o wystąpieniu ze spółki z podpisem notarialnie poświadczonym, to wobec złożenia takiego oświadczenia przez powoda dopiero w dniu 23 listopada 2010 r., odsetki zasądzono od dnia następnego po tej dacie.

Sąd Okręgowy nie podzielił stanowiska pozwanych, wedle którego powód winien złożyć oświadczenie w formie aktu notarialnego. Wypowiedzenie udziału współnika w spółce cywilnej, gdy majątek wspólny obejmuje nieruchomość, nie wymaga takiego aktu. Wystarczającą podstawą wykreślenia z księgi wieczystej współnika występującego ze spółki jest jego oświadczenie o wypowiedzeniu udziału w spółce złożone na piśmie z podpisem notarialnie poświadczonym (tak m. in. Sąd Najwyższy w uchwale z dnia 10 czerwca 2011 r., III CZP 135/10).

W ocenie Sądu I instancji wbrew stanowisku pozwanych, brak odpowiedniego wpisu w księdze wieczystej potwierdzającego utratę przez powoda praw do nieruchomości, również nie jest przeszkodą dla dochodzenia równowartości takich praw. W chwili obecnej nie ma żadnych przeszkód, by dokonano właściwego wpisu, a obowiązki

w zakresie uporządkowania stanu prawnego nieruchomości obciążają właścicieli (art. 35 i 36 ustawy o księgach wieczystych i hipotece).

Sąd Okręgowy zważył, że następcy prawni pozwanego R. K. spadek po nim nabyli z dobrodziejstwem inwentarza zaś zobowiązanie zmarłego względem powoda niewątpliwie stanowi dług spadkowy wobec czego w myśl art. 1031 § 2 kc pozwani ponoszą odpowiedzialność za długi spadkowe tylko do wartości ustalonego w inwentarzu stanu czynnego spadku wobec czego zgodnie z utrwalonymi poglądami należało zamieścić w wyroku zastrzeżenie prawa pozwanych do powołania się na ograniczenie odpowiedzialności co jest obowiązkiem sądu i następuje na mocy art. 319 kpc z urzędu (wyrok Sądu Najwyższego z dnia 22 października 1977 r., II CR 335/77, OSNC 1978/9/159, wyrok tego samego Sądu z dnia 7 maja 1971 r., I PR 426/70, OSNC 1972/4/67).

O kosztach procesu Sąd Okręgowy orzekł na podstawie art. 100 i 103 § 1 kpc. Sąd ten uznał, że wydatki w postaci wynagrodzenia biegłego A. D. (3.316,81 zł) za opinię szacującą wartość nieruchomości na dzień 31.03.2005 r. powstały wyłącznie na skutek niekonsekwentnego stanowiska powoda w toku procesu, okazując się zupełnie zbędne i nieprzydatne dla rozstrzygnięcia. Mając na względzie powyższe, pozwanych obciążono jedynie częścią kosztów procesu poniesionych przez powoda, a mianowicie kosztami zastępstwa procesowego.

Odnośnie opłaty od rozszerzonego powództwa, nie uiszczonej przez powoda Sąd ten orzekł o jej ściągnięciu od J. G. bowiem sprawie w tym zakresie nadano bieg.

Orzeczenie o nieuiszczonych wydatkach Sąd Okręgowy wydał na podstawie art. 113 ust. 1 ustawy z dnia 28 lipca 2005 r. o kosztach sądowych w sprawach cywilnych (Dz. U. z 2010 r., nr 90, poz. 594), a o rygorze natychmiastowej wykonalności orzekł z mocy art. 333 § 1 pkt 2 kpc albowiem pozwany R. S. (1) uznał roszczenie powoda do kwoty 90.000 zł.

Powyższy wyrok zaskarżyli apelacją w stosunku do pozwanych spadkobierców R. K. pozwani G. R. i T. K. (1), apelację M. K. bowiem Sąd Okręgowy w Elblągu odrzucił postanowieniem z dnia 16 listopada 2011 r. (k-669). Pozwani zarzucili zaskarżonemu wyrokowi naruszenie prawa materialnego, a w szczególności art. 869 kc poprzez przyjęcie, iż dla wystąpienia powoda jako współnika spółki cywilnej, w której współnikom przysługuje współwłasność łączna nieruchomości, nie jest wymagane zachowanie szczególnej formy aktu notarialnego, a jedynie oświadczenie o wypowiedzeniu udziału w spółce złożone z podpisem notarialnie poświadczonym.

W oparciu o ten zarzut pozwani G. R. i T. K. (1) wnosili o zmianę zaskarżonego wyroku i oddalenie powództwa w całości, ewentualnie o uchylenie kwestionowanego wyroku i przekazanie sprawy Sądowi I instancji do ponownego rozpoznania.

Również pozwany R. S. (1) zaskarżył przedmiotowy wyrok apelacją i wniósł o jego uchylenie i przekazanie sprawy Sądowi I instancji do ponownego rozpoznania.

Pozwany R. S. (1) zarzucał, iż Sąd Okręgowy błędnie ocenił skutki prawne działań powoda w październiku 2005 r. i w marcu 2006 r. oraz w konsekwencji niezasadnie przyjął, iż powód wystąpił ze spółki dopiero z dniem 31 grudnia 2008 r. na podstawie oświadczenia z dnia 12.10.2007 r. gdy w rzeczywistości wystąpienie powoda ze spółki nastąpiło już w 2005 r. To błędne ustalenie rzutowało na wysokość spłaty zasądzonej na rzecz powoda. Kwestionował pozwany R. S. (1) obciążanie go kosztami procesu podnosząc, iż to postępowanie powoda uniemożliwiło ugodowe zakończenie sprawy jego żądań finansowych. Powód odmawiając przez kilka lat przedłożenia oświadczenia o wypowiedzeniu udziału w spółce w formie umożliwiającej uregulowanie stanu prawnego nieruchomości przyczynił się do braku stworzenia drogi kredytowej do uzyskania spłaty na jego rzecz. Nie można w tym stanie rzeczy uznać, w ocenie apelującego, iż pozwani dali powód do wytoczenia przeciwko nim powództwa, a zatem powód powinien zapłacić koszty sądowe.

Powód w odpowiedzi na apelację pozwanych G. R. i T. K. (1) wniósł o jej oddalenie i zasądzenie na jego rzecz kosztów postępowania odwoławczego.

Na rozprawie apelacyjnej w dniu 5 czerwca 2012 r. powód wniósł o oddalenie apelacji złożonych przez pozwanych i o zasądzenie od nich na jego rzecz kosztów postępowania apelacyjnego.

Sąd Apelacyjny ustalił i zważył co następuje:

Apelacje: pozwanych G. R. i T. K. (1) oraz pozwanego R. S. (1) podlegały oddaleniu bowiem zaskarżony wyrok odpowiada prawu.

Obie apelacje w istocie zarzucają zaskarżonemu wyrokowi naruszenie prawa materialnego, a w szczególności normy art. 869 kc każda w nieco innym ujęciu nie mniej skarżący podnoszą, iż Sąd Okręgowy niewłaściwie zastosował tę normę bądź to przez uznanie, iż w ogóle doszło do skutecznego wypowiedzenia przez powoda udziału w spółce cywilnej (apelacja pozwanych G. R. i T. K.) bądź przez nieprawidłowe ustalenie daty skuteczności przedmiotowego wypowiedzenia (apelacja pozwanego R. S.).

Zważywszy na zakres zarzutów i nie kwestionowanie ustaleń faktycznych dokonanych przez Sąd Okręgowy Sąd Apelacyjny przyjmuje za własne te ustalenia i czyni je podstawą swego rozstrzygnięcia.

Przed szczegółowym odniesieniem się do zarzutów apelacji tytułem uwag natury ogólnej godzi się przypomnieć, iż kodeks cywilny odróżnia rozwiązanie spółki, co oznacza utratę bytu spółki od wystąpienia wspólnika ze spółki, która takiego skutku w zasadzie nie powoduje, chyba że spółka jest dwuosobowa. Wypowiedzenie jest czynnością prawną jednostronną, której skutkiem jest wygaśnięcie stosunku prawnego o charakterze zobowiązaniowym. Dokonywane jest w drodze oświadczenia woli strony i powoduje rozwiązanie umowy ze skutkiem na przyszłość (ex nunc). Wystąpienie ze spółki cywilnej przewidziane w art. 869 kc jako wypowiedzenie stanowi typowy sposób rozwiązania – z woli jednej ze stron – stosunku prawnego o charakterze ciągłym. Prawo wypowiedzenia udziału w spółce cywilnej przysługuje każdemu wspólnikowi. Skutkiem takiego wypowiedzenia nie jest rozwiązanie umowy spółki lecz jedynie wygaśnięcie stosunku prawnego spółki wobec wypowiadającego wspólnika. Spółka w zmniejszonym składzie osobowym trwa nadal. W normie art. 869 kc ustawodawca posługuje się pojęciem „wypowiedzenia udziału”, a wspólnik występuje ze spółki wypowiadając swój udział. Pojęcie „udział” należy przy tym rozumieć i jako status strony stosunku prawnego spółki jak też jako pochodny wobec niego udział we wspólnym majątku, który i tak nie jest określony. Zgodnie z § 1 art. 869 kc normującym „zwyczajne” wypowiedzenie może ono nastąpić, gdy spółka została zawarta na czas nieoznaczony – co ma miejsce w niniejszej sprawie na trzy miesiące naprzód na koniec roku obrachunkowego. Adresatami wypowiedzenia udziału w spółce jako oświadczenia woli powinni być wszyscy pozostali wspólnicy i zostaje ono złożone z chwilą dojścia oświadczenia do każdego z pozostałych wspólników w taki sposób, że mogli zapoznać się z jego treścią (art. 61 § 1 kc).

Przepisy kodeksu cywilnego nie wymagają zachowania dla wypowiedzenia formy szczególnej jednakże z uwagi na treść art. 77 § 2 kc w zw. z art. 860 § 2 kc powinno ono być stwierdzone pismem.

Mając powyższe na uwadze stwierdzić należy, iż za skuteczne wystąpienie ze spółki nie mogą zostać z całą pewnością uznane takie działania powoda jak oświadczenie ustne w marcu 2005 r. o zamiarze wystąpienia ze spółki czy też złożenia wniosku o wykreślenie go z ewidencji podmiotów gospodarczych i dokonanie tego wykreślenia przez Burmistrza Miasta O. w marcu w 2005 r. Nie ma zatem racji apelujący R. S. (1) – nota bene w apelacji podający nie przystające w chronologii zdarzeń daty październik 2005 r. i marzec 2006 r. – iż już w 2005 r. nastąpiło skuteczne wystąpienie powoda ze spółki, bowiem ustne oświadczenie powoda nie stanowiło jednoznacznego stanowczego wyrazu woli o wystąpieniu ze spółki lecz komunikowało tylko taki zamiar - było niepewne, a przede wszystkim złożone bez zachowania formy pisemnej. Odnośnie braku znaczenia prawnego pisemnego faktu wykreślenia wspólnika spółki cywilnej z ewidencji działalności gospodarczej dla obowiązywania umowy spółki wystarczy odwołać się do trafnych argumentów podnoszonych przez Sąd I instancji w pisemnych motywach zaskarżonego wyroku bez potrzeby ich powtarzania. Stanowisko Sądu Okręgowego wyrażone w tej kwestii jest prawidłowe, zgodnie z utrwalonym orzecznictwem zaś w apelacji R. S. (1) jedynie gołosłownie je neguje.

Za skuteczne wystąpienie powoda ze spółki nie mogą także zostać uznane: okoliczność odsunięcia go od uczestnictwa w spółce, wymiany korespondencji w latach – 2005 – 2008 r. pomiędzy powodem a pozostałymi wspólnikami, czy sporządzenie wykazu nakładów ze środków trwałych w dniu 30.03.2005 r.

Osobiste pismo powoda J. G. z dnia 12 października 2007 r. stanowi – jak to trafnie przyjął Sąd Okręgowy – oświadczenie woli o wystąpieniu ze spółki (pismo k – 268). Spełnia ono bowiem wymogi z art. 77 § 2 kc w zw. z art. 860 § 2 kc i art. 869 § 1 kc. Skutkiem przedmiotowego wystąpienia powoda ze spółki było wygaśnięcie stosunku prawnego spółki wobec wypowiadającego (powoda) na koniec roku obrachunkowego czyli z 31.12.2008 r. – co również stwierdził Sąd I instancji.

Zważywszy jednak na to, iż w myśl art. 863 kc majątek wspólników spółki cywilnej ma charakter współwłasności łącznej, do której zgodnie z art. 196 § 2 kc nie stosuje się przepisów o współwłasności w częściach ułamkowych oraz fakt, że majątek spółki obejmował nieruchomości położoną w O. przy ul. (...) opisane pismo powoda z dnia 12 października 2007 r. tj. wystąpienie ze spółki nie wywołało skutku prawnego – rzeczowego aż do chwili konwalidacji tej czynności poprzez oświadczenie woli z dnia 23 listopada 2010 r. złożone przez powoda z podpisem notarialnie poświadczonym (k -286). W tej dacie powód sanował braki wypowiedzenia udziału z dnia 12.10.2007r. i złożył oświadczenie – wbrew zarzutom apelacji pozwanych G. R. i T. K. – w formie wystarczającej by był podstawą wykreślenia wpisu w księdze wieczystej wspólnika występującego ze spółki (art. 31 ust. 1 ustawy z dnia 6 lipca 1982 r. o księgach wieczystych i hipotece (tj. Dz. U. 2001 r. 124.1361 z zm.). Sąd Apelacyjny w pełni podziela stanowisko wyrażone przez Sąd Najwyższy w uchwale składu 7 sędziów z dnia 10 czerwca 2011r. III CZP 135/10 – przywołanej trafnie przez Sąd Okręgowy – w której uzasadnieniu stwierdzono, że wypowiedzenie udziału wspólnika w spółce cywilnej, gdy majątek wspólny obejmuje nieruchomości, nie wymaga formy aktu notarialnego. Tym samym powoływanie się przez pozwanych G. R. i T. K. w ich apelacji na wcześniejszy wyrok Sądu Najwyższego z dnia 4 kwietnia 2004 r. I CSK 473/07, w którym wyrażono pogląd, iż wypowiedzenie udziału przez wspólnika wymaga formy aktu notarialnego nie może przynieść oczekiwanego przez skarżących skutku.

Reasumując powyższe stwierdzić trzeba, iż żadna z apelacji skutecznie nie podważyła zasadności zaskarżonego wyroku, który wbrew stanowisku odmiennemu pozwanych nie narusza norm prawa materialnego, a w szczególności art. 869 § 1 kc i art. 871 kc.

Nieuzasadnione są także zarzuty apelacji pozwanego R. S. dotyczące rozstrzygnięcia o kosztach procesu zawartego w zaskarżonym wyroku. Sąd Okręgowy bowiem prawidłowo zastosował normy art. 100 kpc wyrażając zasadę odpowiedzialności za wynik procesu, który powód przegrał w niewielkim zakresie co do roszczenia głównego (co do 5.733,30 zł) i w zakresie odsetek (za okres od 1.01.09 r. do 23.11.2010 r.) uwzględniając przy tym labilność stanowiska powoda co do twierdzeń o dacie z którą wystąpił ze spółki cywilnej i wywołane przez to konsekwencje procesowe związane z kosztami pierwszej, nieprzydatnej dla potrzeb rozstrzygnięcia opinii biegłego sądowego wyliczającej wartość nieruchomości stanowiącej majątek spółki na datę 31.03.2005 r. Tymi kosztami bowiem został obciążony powód. W opisanym stanie rzeczy zasądzenie od pozwanego R. S. połowy kosztów zastępstwa procesowego powoda wygrywającego proces w 96,7 % (proporcja 164.915 zł do 170.648,33 zł) oraz połowy kosztów opinii wyceniającej wartość nieruchomości na 31.12.2008 r. oraz obciążenie drugą połową tych kosztów pozostałych pozwanych było słuszne co do zasady wyrażonej w art. 100 kpc. Za nieobciążaniem pozwanego R. S. przedmiotowymi kosztami – wbrew odmiennemu stanowisku jego apelacji – nie przemawiała okoliczność „uznania powództwa” skoro nawet obecnie przed Sądem II instancji w istocie pozwany kwestionuje żądanie powoda i domaga się uchylecia zaskarżonego wyroku i przekazania sprawy do rozpoznania Sądowi I instancji.

Mając powyższe na względzie Sąd Apelacyjny na podstawie art. 385 kpc oddalił apelacje wszystkich pozwanych – punkt I sentencji.

O kosztach postępowania apelacyjnego orzeczono na podstawie art. 102 kpc w zw. z art. 108 § 1 kpc – punkt II sentencji.

Sąd Apelacyjny doszedł do przekonania, iż z uwagi na trudną sytuację majątkową G. R. i T. K. (1), zwolnionych od kosztów sądowych z uwagi na ich zły status majątkowy oraz z uwagi na specyfikę niniejszej sprawy wyrażającą się w skomplikowaniu stanu faktycznego i problematyki prawnej mogą oni, a także pozwany R. S. (1) żywić subiektywne przekonanie o słuszności swoich racji co uzasadniało przyjęcie wystąpienia wypadku szczególnie uzasadnionego, o którym mowa w art. 102 kpc i odstąpienie od obciążania ich kosztami postępowania apelacyjnego na rzecz powoda.